

Presterende overheid

Eind deze maand overhandigt Docters van Leeuwen het rapport “Een kwestie van uitvoering, vernieuwingsagenda voor een presterende overheid” aan vice-president van de Raad van State, Herman Tjeenk Willink. Ook bestuurlijke zwaargewichten als Ivo Opstelten, Wim Deetman en Roel in 't Veld verbinden hun naam aan dit document. Maar het echte werk is gedaan door Arre Zuurmond van ICT-adviesbureau Zenc en door Jorrit de Jong, oprichter van United Knowledge, een internet project bureau voor de publieke sector. De Jong: ‘Er zijn debatten gevoerd met leidinggevend, waarbij de vraag was: wat moet de overheid met ICT? Er zijn inmiddels twaalf rapporten verschenen, van Docters van Leeuwen, van Wallage, van Cerfontaine, ga maar door, en dat is allemaal doodgevallen. Hoe komt dat? Omdat ICT-innovatie niet is gekoppeld aan maatschappelijke problemen.’ Mededoor al die rapporten die een D66-achtige signatuur hadden en het gebruik van ICT verbonden met het streven naar bestuurlijke vernieuwing,

groeide in ambtelijk en politiek Den Haag het idee dat het ging om luxe-investeringen. En dat is een misvatting volgens de Jong: ‘Je ziet in Amerika, Finland, Denemarken en België dat het wel kan. In de VS is een ministerie opgericht dat in één klap de coördinatie regelt tussen FBI, CIA, brandweercorpsen en douane, kortom tussen alles wat betrokken is bij terrorismebestrijding. Zo worden al die organisaties die zich achter de autonomie van hun eigen organisatie verschansen tot samenwerking gedwongen.’

United Knowledge heeft Infodrome overgenomen. De eens zo ambitieuze denktank van staatssecretaris Rick van der Ploeg dreigde geheel te verdwijnen. ‘Dat was een denktank en wij zijn een doetank’, licht de Jong toe, ‘maar het is zonde als die erfenis niet beheerd wordt.’ De Jong, die ook betrokken is bij de website www.politiek-digitaal.nl, een van de sprankelende bronnen over de Nederlandse politiek, benadrukt dat het niet gaat om visie, maar om uitvoering. Ter voorbereiding hebben zowel Leefbaar Rotterdam (Marco Pastoors), VVD (Ivo Opstelten), CDA (Wim Deetman) en D66 (Docters van Leeuwen) een paar vernieuwers om de tafel gezet. ‘Nederland is zo’n polderland, als we een probleem

zien, gaan we beleid maken en met de discussie daarover ben je al snel acht jaar verder. Wij identificeren in dit rapport een aantal op te ruimen barrières. Dat is geen politiek ideologische keuze, maar een politiek bestuurlijke.’

Arre Zuurmond, van Zenc: ‘Er zijn alibibarrières en fundamentele belemmeringen.’ De bestuurlijke complexiteit is een voorbeeld van het laatste. Samenwerking tussen departementen verloopt moeizaam en gemeenten willen vaak aan hun eigen informatiesystemen vasthouden. De alibibarrières komen voort uit de weerzin tegen verandering, waarbij gelegenheidsargumenten worden gebruikt op het vlak van ‘privacy’ of de ‘kosten-baten terreur’ om innovatie tegen te houden. De Jong: ‘Zeker in een complex systeem als de sociale zekerheid komt het voor dat de kosten ten laste komen van de individuele organisatie, terwijl de baten collectief neerslaan. Dan denkt zo’n instelling: dit is niet in ons belang.’ (GR)